

General Electric družba podpisala delavsko pogodbo. Odrpila delavnica ostane zanjaprej

New York, 21. februarja. General Electric družba, ki ima nad 30.000 delavcev zaposlenih, je podpisala z United Electric Radio and Machine Workers of America unijo pogodbo, glasom katere ostanejo delavnice G. E. odrpate delavnice, toda unija je edina zastopnica vseh delavcev pri kompaniji.

Omenjena unija spada k C. I. O. organizaciji. Pogodba je veljavna za eno leto. Omenjena kompanija lastuje še druge delavnice, kjer je zaposlenih na daljnih 30.000 delavcev, in s katerimi bo v kratkem podpisana enaka pogodba.

Glasom pogodbe ostanejo vse delavnice General Electric dru-

Rev. Charles Coughlin je napadel odvetnike

Detroit, 21. februarja. Rev. Charles Coughlin je v svojem zadnjem nedeljskem govoru napadel ameriške odvetnike, katere je nazval kot "najhujše lobiste." Rev. Coughlin je povedal, da so demokraciji nasprotni elementi najeli najbolj zmogljive odvetniške moči, da legalizirajo profitarstvo, a protektirajo organizirane bandite, da prisilijo k molku klic delavstva, ki v siromastični obupno kriči po pravici. Rev. Coughlin je dejal, da najsluži njegov nedeljski govor kot odgovor nekemu newyorškemu odvetniku, ki je radio pridigarju pisal pismo, v katerem ga prosi, da se vrne Amerika k Coolidge standardu amerikanizma, ko se je sleherni čutil varnega v svojih pravicah. Nadalje je Rev. Coughlin izjavil, da današnji ameriški kongres ni drugak kot predstavnik par izbranih ljudi, da ne sodelujejo s predsednikom za potrebne reforme in da ne naredi ničesar za milijone onih, ki v resnici potrebujejo pomoči. "Visoko izobraženi odvetniki," je dejal Rev. Coughlin, "so postali moderni Ciceroni in Katoni, ki zastopajo jeklarke, železarske, tekstilne in druge interese, dočim so na interes in blagostanje ameriškega naroda popolnoma pozabili."

Basist g. Schiffrer

Tekom nedeljskega radio programa, ki se oddaja vsako nedeljo na WGAR radio postaji, bo v nedeljo 27. februarja nastopil tudi pravkar dospeli operni basist mednarodnega sloves, g. Franjo Schiffrer, ki bo zapel nekaj iz opere. V nedeljo 6. marca, pa priredi g. Schiffrer svoj prvi koncert v Clevelandu in sicer v S. N. Domu. Rojakom tolo priporočamo, da sežejo po vstopnicah, ki so na razpolago v trgovini Mrs. Makovec v S. N. D.

Zadušnica

Za pokojno Mary Kastelic se bo brala sv. maša v soboto ob 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Pavla na 40. cesti, ob priliki dvajsete obletnice smrti pokojne. Prijatelji in znanci ranjke so prijazno vabljeni.

Iz španije

Iz španije se je vrnil v Cleveland Samford Land, sin znane komunistične odvetnice Yette Land. Bil je deset mesecev na fronti kot poročnik pri transportnem oddelku. Izjavil je, da bodo vladne čete v španiji kmalu zmagale.

Iz mestne zbornice

Seja mestne zbornice pretekli ponedeljek večer je bila zelo živahna. Naš councilman Anton Vehovec je predlagal, da se obdavi vse igralne stroje. Councilman John Novak je predlagal, da se obdavi vse igralne stroje. Councilman John Novak je predlagal, da se obdavi vse igralne stroje.

Štrajki so prepovedani, dokler je pogodba v moči, enako tudi izprtje od strani kompanije. Vsi prepri in nesporazumi med delavci in kompanijo se poravnajo po nepristranskem razsodišču.

Delavci niso dobili nobenih zvišanih plač in tudi nobenih ni pričakovati tekom časa, dokler je pogodba v veljavi, toda pot je odrpata, da se tekom leta začnejo tozadevna pogajanja med delavci in delodajalci.

Čehoslovaška in Poljska v skrbeh radi Hitlerja

Praga, 21. februarja. Govor nemškega diktatorja Hitlerja je povzročil skrajno neugoden vtis po čehoslovaški republiki. V čehoslovaški je danes kakih 3.000.000 Nemcev, ki so postali navdušeni radi Hitlerjevega govora in ki pričakujejo, da bodo v kratkem prišli pod Nemčijo. Vlada češke republike je mnenja, da je Hitler s svojim govorom direktno napadel samostojnost in neodvisnost češke republike. — V poljski republiki se govor Hitlerja ni mogel slišati. Ves čas, ko je trajal Hitlerjev govor, so bili radio aparati "iz reda." Kakor hitro je Hitler končal govor, so aparati zopet perfektno delovali. Poljski narod je pa poučen potom časopisja o Hitlerjevem govoru. Poljska je v skrbeh, misleč, da bo Hitler zahteval, da se vrne oni del Poljske, kjer tvori večino nemško prebivalstvo, Nemčiji.

Lepa Slovenka

Med drugimi mladimi dekletji, ki se potegujejo za prvenstvo v ženskih modelih, se nahaja tudi Miss Bernardine Koman, 19801 Orniston Ave., ki nastopi nočjo v Statler hotelu, kjer se vrši tozadevni kontest med modeli. Miss Koman je bila že večkrat izbrana kot vzor lepote od raznih umetnikov. Zmagovalka v kontestu dobi prosto vožnjo po zrakoplovu v New York, prosto bivanje v Pennsylvania hotelu v New Yorku, slikal jo bo eden izmed umetnikov slikal, poleg tega dobi pa še \$75.00 nagrade. Miss Komanovi seveda želimo zmago, ker jo tudi v resnici zasluži. Kritiki in sodniki v tem kontestu so trije uredniki lokalnih angleških časopisov.

"Slavčki"

Prav prijetno je bilo na koncertu "Slavčkov" preteklo nedeljo. Kljub izredno ostremu vremenu pa je prihitelo v S. N. Dom vseeno do 700 oseb, ki so z največjim zanimanjem poslušali mladinski pevski zbor. Zlasti so ugažali številni dueti, ker je občinstvo posamezne pevce ponovno klicalo na oder.

V bolnišnici

Dobro poznani rojak, Mr. John Mramor, barvar in papirar, se je moral podati v bolnišnico v svrhu operacije. Mr. Mramor stanuje na 6705 Bliss Ave. Upamo, da ga zopet v kratkem vidimo zdravega v naši sredini.

Potrebna luč!

Tem potom se obračamo do našega councilmana Mr. John Novaka, da preskrbi do mestne vlade, da slednja instalira avtomobilsko prometno luč na križišču E. 61 ceste in St. Clair Ave., kjer obstoji resna potreba za tako luč. Tisoče ljudi koraka preko St. Clair Ave. po 61. cesti. Ti ljudje gredo v slovensko cerkev sv. Vida, in poleg njih so tudi šolski otroci, katerih je tudi do malega 1500 v slovenski šoli sv. Vida. Drug vzrok je, ker odkar je zgrajen novi bulevar ob jezeru, zavija stotine avtomobilov iz St. Clair Ave. po 61. cesti do 55. ceste in od tam po bulevaru. Enako tudi prihajajo avtomobili iz bulevarda po 61. cesti na St. Clair Ave. Pri tem je človek, ki koraka po St. Clair Ave. v bližini 61. ceste, skoro neprestano v smrtni nevarnosti. Signalna luč je torej tu potrebna in sicer bi morala biti instalirana na tak način, da bi istočasno delovala kot prometna luč na Norwood Rd., da ne bi bil avto promet po nepotrebnem zadržan. Councilman Novak bo storil veliko uslugo ljudem, ako to takoj izposluje.

Tri nagrade

Več kot 5.000 ljudi je preteklo nedeljo obiskalo krasne nove studio prostore poznane fotografa Mr. Berosa, na 6116 St. Clair Ave. Mr. Beros nam je pripovedoval, da je pač pričakoval obilo ljudi, toda takega navala pa ne. Ves dan so prihajali novi in novi gosti, tudi iz bližnjih mest. Mr. Beros je vsem razkazoval svoje moderne prostore in ljudje so se kar čudili, kako je napredovala fotografska umetnost in kako se za primeroma mal denar lahko dobi tako dovršene umetniške slike, po katerih je g. Beros poznan po vsem mestu. Mr. Beros je naš brat Hrvat, odličan umetnik v fotografski stroki, vedno radodaren napram našim društvom in narodu in ga topla priporočamo za obiske, kadar potrebujete v resnici dobro sliko po zmerni ceni.

Obiskovalci Beros studio so v nedeljo tudi pustili v studijskih prostorih svoja imena in naslove, ker je g. Beros obljubil tri lepe nagrade. Miss Mary Kolar, naša knjigovodkinja, je potegnila iz nabiralnika tri imena obiskovalcev, in sledeči so upravičeni do nagrad: Prva: Mrs. M. Centa, 1175 Addison Rd., druga: Rose Makše, 1095 E. 67th St., in tretja: Louis Roitz, 1106 E. 63rd St. Te osebe so prošene, da se zgledajo pri Mr. Berosu glede nagrad, ki so skupno vredne skoro \$50.00.

Borba proti jetiki

Zanimiv govor boste lahko slišali potom WHK radio postaje v Clevelandu v petek 24. febr. ob 8. uri popoldne. Govoril bo dr. Robt. H. Browning, ravnatelj Sunny Acres sanatorija. Mrs. Frank L. Mills, predsednica zveze učiteljev in staršev, ga bo vpraševala, kaj delajo oblasti v borbi zoper jetiko. Govor se vrši pod aipicijami Anti-Tuberculosis lige v Clevelandu.

Javne knjižnice

Kako so priljubljene javne knjižnice v Clevelandu dokazuje dejstvo, da je te knjižnice obiskalo lansko leto nič manj kot 216.547 oseb. Te osebe so si izposodile vsega skupaj 5.017.899 knjig. Zlasti mladina rada zahaja v javne knjižnice. Najbolj je obiskana collinwoodska podružnica javne knjižnice na 152. cesti.

Politično perilo

Danes se bo moral zagovarjati pred sodnijo v East Clevelandu neki Lee Bradley, ki trdi, da je v imenu guvernerja Martina Daveya, kupoval na račun države Ohio avtomobile, premog in drugo. Bradley je povedal pred sodnim preiskovalnim odborom, da ga je guverner najel, da kupuje v njegovem imenu, in da so morale kompanije, ki so prodajale blago državi Ohio, plačevati precej visoko svoto v politično blagajno guvernerjevega urada. Guverner Davey je dal Bradleya zapreti kot krivoprisežnika. Bradley je bil aretiran po policijskem načelniku v East Clevelandu. Izpustili so ga pod \$1.000 varščine. Njegov slučaj pride na vrsto danes pred mestnim sodnikom Adamsom v East Clevelandu, in če bo slučajno tu oproščen, bo Bradley nemudoma ponovno aretiran kot krivoprisežnik in se bo moral zagovarjati pred Common Pleas sodnijo v Clevelandu.

Slov. društveni dom

Na redni letni seji Slovenskega društvenega doma v Euclidu so bili izvoljeni sledeči za dobo dveh let kot direktorji: L. R. Wess, F. Žagar, Jim Rotter, L. Godec, Matt Klemen, L. Starman, J. Ivančič. Za eno leto pa sledeči: F. Cigoj, F. Levar, A. Prezelj, Mrs. F. Gorjanc, Mrs. J. F. Retter, J. Jamnik, J. Robich, Namestniki so: J. Korošec, F. Podborščak, Mrs. P. Brundich, Mrs. Ivanka Horvatin. Direktorji so med seboj izvolili sledeči odbor: predsednik Frank Žagar, tajnik Louis R. Wess, 20571 Miller Ave., blagajnik John Ivančič, zapisnikar Jim Robich, nadzorniki: Jim Rotter, Louis Godec, Matt Klemen. Predsednik gospodarskega odbora Frank Cigoj, pomočnika John Jamnik, Tony Golč. V publičiskem odboru so: Mr. in Mrs. J. Rotter, A. Prezelj, J. Ivančič, J. Robich in Mrs. F. Gorjanc.

Shirley Temple

Mladostna igralka Shirley Temple namerava obiskati vsa večja mesta v Ameriki in se predstaviti občinstvu. Njena mati je izjavila, da je družina silno hvaležna ameriškega občinstvu, ki tako številno poseša filmske igre, v katerih nastopa Shirley Temple in da želi mala igralka se osebno zahvaliti ljudem. Nastopila bo v kakih 200 največjih gledališčih, kjer bodo ljudje jo imeli priliko videti brezplačno. Družini so razne kompanije ponudile skoro en milijon dolarjev, da bi mlada igralka nastopala pod njih pokroviteljstvom, toda družina je zavrnila vse take ponudbe in bo Shirley Temple nastopala v gledališčih samostojno in ne da bi računala vstopnino.

Mladenka umrla

Preteklo soboto popoldne je preminula po dolgi bolezni mlada Ann Gorjanc, stara šele 20 let. Družina stanuje na 430 E. 157th St. Ranjka je bila rojena v Madisonu, Pa. Tu zapuša žalujočega očeta Stefana, ki je doma iz Zagreba, mater Terezijo, rojeno Sabolich, sestro Agnes in dva brata, Pavla in Stefana. Pogreb se vrši danes zjutraj ob 8:30 iz August F. Svetek pogrebnega zavoda na 478 E. 152nd St. v cerkev sv. Jeronima ter na Calvary pokopališče. Bodi ranjki mladenci mirna ameriška zemlja!

Načrt senatorja Bulkleya

Odkar je sprožil ohijski senator Robert Bulkley svoj načrt glede ogromne nove ceste, ki naj bi vezala vzhod z zahodom in jug s severom, je dobil senator Bulkley skoro 100.000 pism, v katerih se ga hvali radi njegove izvrstne ideje. Cesta bi veljala \$8.000.000.000 in bi dala zaslužek najmanj 250.000 delavcem skozi tri leta. Roosevelt je odobril ideo senatorja Bulkleya.

Evropa v skrbeh in nemiru. Ves svet z grozo pričakuje nadaljnega razvoja resnih dogodkov

Hitler je vznemiril Evropo, pa tudi ostali svet s svojim govorom, ki ga je imel preteklo nedeljo v parlamentu, ko je "zapovedal," da mora svet spoštovati Nemce in je grozil "s posledicami" vsem, ki bi zapostavljali Nemčijo.

Hitler je obljubil "trajno borbo" boljševizmu, katerega smatra za največjo nevarnost sveta in civilizacije.

Anglija je v zmedah in stiskah radi odstopa zunanega ministra Edena, ki je bil poznan kot velik nasprotnik diktatorjev in nemških ciljev. Pričakuje se sedaj, da se bo Anglija podala nemškim zahtevam.

V Franciji je nastalo silno razburjenje radi odstopa Edena. Francoska vlada trdi, da se je Eden "ustrašil" Nemčije, in da se je angleška vlada podala pritisku iz Berlina in Rima. V Franciji so prepričani, da bo Eden zopet prejel ministerstvo za zunanje zadeve, ker ga parlament prisili k temu.

Romunski kralj Karl je proglasil "kraljevo diktatorstvo nad

Smrtna kosa

Preminul je Simon Keleş, star 52 let, stanujoč na 443 E. 160th St. Bil je rodom Hrvat in je prišel v Ameriko leta 1930. Bil je samec. Tu zapuša več prijateljev, v domovini pa sestro Jelo in brata Mike. Bil je član društva Sloboda, št. 235 HBZ in Radniškega samostojnega društva. Pogreb se vrši v četrtek ob 8:15 iz August F. Svetek pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla na 40. cesti in na Calvary pokopališče. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja!

Naša pomota

Pogrebni zavod Jos. Zele in Sinovi nam je sporočil pretekli ponedeljek glede smrti Mary Sadar, rojene Gole. Dočim je pogrebni zavod nam pravilno sporočil, da bo pogreb pod vodstvom Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda, pa je tiskarski skrat v naši tiskarni naredil neljubu pomoto, rekoč, da je pogreb pokojne Mary Sadar pod vodstvom A. Grdina in Sinovi pogrebnega zavoda. Prosimo torej javnega oprostčenja. Pogreb pokojne Mary Sadar se je vršil danes zjutraj ob 8:15 iz hiše žalosti na 508 E. 143rd St. pod vodstvom pogrebnega zavoda Jos. Zele in Sinovi.

V Maple Heights

Kadar se ustanovi novo društvo je seveda potrebno napeti vse sile in moči, da se društvu poma na noge. V Maple Heightsu so pred kratkim ustanovili društvo "Planina," ki bo imelo svojo prvo prireditev v Slovenskem narodnem domu v Maple Heights v soboto 26. februarja. To bo maskeradni ples z lepimi nagradami. Občinstvo je prav prijazno vabljeno, da pomaga z veliko udeležbo novemu društvu do uspeha.

Načrt senatorja Bulkleya

Odkar je sprožil ohijski senator Robert Bulkley svoj načrt glede ogromne nove ceste, ki naj bi vezala vzhod z zahodom in jug s severom, je dobil senator Bulkley skoro 100.000 pism, v katerih se ga hvali radi njegove izvrstne ideje. Cesta bi veljala \$8.000.000.000 in bi dala zaslužek najmanj 250.000 delavcem skozi tri leta. Roosevelt je odobril ideo senatorja Bulkleya.

Novi naročniki

Sledeči rojaki so se zadnje čase naročili na dnevnik "Ameriška Domovina": John Gornik, Mary Podpadek, Robert Kunstel, Frank Jereb, Chas. Karlinger, Anton Znidaršič, Martin Vinšek, Anton Fortuna, Jos. Birk, Gertrude Novak, Joe Gustinič, Fr. Virant, Mary Horbath, Ant. Zlebing, Frank Kralj, Anton Zobe, Carrie Brakovich, Mary Hribar, Mrs. Josephine Praust, vsi v Clevelandu. Potem pa Matevž Paušič v Akron, Ohio, Frank Boitz, Lillbrook, W. Va., John Knific, Euclid, O., Sister M. Sabina, Kansas City, Kans., Mrs. Ana Virant in Mary Babudar, Geneva, O., Anton Barbič, Madison, O., J. Babich, Brewster, O., John Novak in Maria Tomec v Jugoslaviji. Iskrena hvala novim naročnikom. Videti je, da se "Ameriška Domovina" vedno bolj širi med rojaki.

Steve Vertin umrl

Iz Joliet se poroča, da je umrl tam dobro poznani pomožni tajnik K. S. K. J. Steve Vertin. V ponedeljek večer je šel Vertin kproit svojo sorodnico Barbaro Težak, ki je ležala na mrtvaškem odru. Ko se je vračal domov, mu je postalo slabo. Odpehjan je bil v bolnišnico, kjer je še isti večer preminul. Bil je rojen v Ameriki in zapuša soprogo in sina. Pokojni Vertin je bil eden najbolj vestnih gl. uradnikov KSKJ. Naj mu bo mirna ameriška zemlja.

Skupna društva

Nocoj je seja skupnih društev fare sv. Vida. Zastopniki in zastopnice naj bodo vsi navzoči. Slišali se bodo tudi računi zadnje veselice.

Asesment

Tajnik društva Strugglers, št. 614 SNPJ bo pobiral assesment v četrtek 24. febr. v S. D. Domu na Waterloo Rd.

Iz bolnišnice

S Svetkovo ambulanco je bila pripeljana iz bolnišnice na dom Ana Dranovič, 3800 Lowell Ct. * Štirje češki vojaški zrakoplovi so bili večeraj ubiti pri vojaških manevrih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 44, Wed., Feb. 23, 1938

Državljeni, na stražo!

Malokdo izmed vas, bratje državljani, pomisli na dejstvo, da bomo prihodnji teden imeli v Clevelandu ponovne volitve, pri katerih se bodo državljani izrekli, ali so za to, da se podeli sedanji mestni administraciji nadaljnjih šest milijonov dolarjev, da jih potroši za potrebno in nepotrebno. In vendar bi morali vsi vi, ki ste državljani in ki imate tozadevno besedo, pozorno slediti kampanji, ki se vrši v to svrhu te dni v Clevelandu, pritajeno sicer, toda z doslednostjo, ki grozi, da nam bodo vzeli iz žepov šest milijonov dolarjev.

Ne samo vi, državljani, ki imate svoje hiše in posestva, boste prizadeti, pač pa tudi vsi oni, ki ste v stanovanjih po hišah. Kajti ogromna razlika je, če gospodar male hiše plača na leto \$100.00 ali \$200.00 davka. Ako so stroški s hišo visoki, je gospodar prisiljen zvišati najemnino, kajti iz svojega zakladati ne more, ker nima, in končno trpimo vsi skupaj.

Da ne bo kdo rekel, da samo mi nasprotujemo napakam župana Burtona, da izvleče iz žepov davkoplačevalcev deset milijonov dolarjev, priobčujemo na tem mestu informativni članek, ki nam ga je poslala Liga davkoplačevalcev v Clevelandu, ki šteje 50,000 članov, in ki obstoji večinoma iz malih davkoplačevalcev. Glede nameravanega napada na žepo davkoplačevalcev od strani sedanje mestne vlade, piše poročilo Lige sledeče:

"Davkoplačevalce svarimo, da naj nikar ne verujejo joku in stoku, ki prihaja iz City Halla te dni. Ta jok pripoveduje kako sirotino je mesto Cleveland, kakor previdno se mora ravnati z denarjem, da ga bo dovolj za vse mestne potrebe. Ves ta jok in stek ni drugaz kot premišljena propaganda, da se spremeni mestni čarter v toliko, da dobi mestna administracija novih \$6,660,000 davkov za svoje namene.

"Lansko leto je mestna vlada potrošila \$16,853,500 za administracijo mesta Clevelanda, ne da bi pri tem šteli plačila za relief plačila na dolg. To-leto ima mestna vlada na razpolago \$12,039,000, brez izredne doklade, kar je več kot je pa imela administracija županov Davisa ali Millerja. Ako dobi mestna vlada še nadaljnjih \$6,660,000, tedaj bo imela na razpolago \$18,699,000, kar lahko potroši za svoje stroške. To je absolutno preveč, in mesto pod nobenim pogojem ne bi smelo zahtevati od davkoplačevalcev več kot k večjemu \$5,600,000.

"The Cuyahoga Tax League nikakor ni prepričana, da je pametno nakladati večje davke kot je absolutno potrebno, zlasti ne v današnjih dnevih, ko so lastniki hiš brez dela in zaslužke ali pa delajo samo po par ur na teden. Zahteva mestna administracija za nove davke v svoti \$6,660,000 je previsoka in bi morala biti poražena po državljanih. Sleher-ni volivec bi moral voliti "No" pri tem predlogu.

"Mi se še vedno nahajamo v času depresije, toda mestna vlada namerava potrošiti letos več denarja, kot ga je bilo potrošenega v letu prosperitete, v letu 1929. Naša sveta dolžnost je, da ustavimo to zapravljjanje denarja od strani mestne oblasti, kajti že današnjih davkov ljudje ne morejo zmogovati, in kaj šele, če se slednji zvišajo za \$25.00 do \$200.00 na skoro sleherni hišo in posestvo v mestu.

"Mestni administrativni uradniki so v Columbusu agitirali za nove davke za relief. Državna postavodaja je sprejela nove postavbe glede davkov, tako da se relief lahko financira s pomočjo države. Toda mestni uradniki s tem niso zadovoljni. Zahtevali so več in več, dokler jih državna postavodaja ni nagnala rekoč, da mora najmanj 65 odstotkov vseh državljanov se izjaviti za višje davke, ne pa navadna večina.

"Mestna vlada želi najmanj \$1,000,000 več kot pa potrebuje. Drugi namerava mestna vlada zvaliti vse relief na male posestnike in lastnike hiš. In tretjič, mestna vlada želi nov denar za razširjenje projektov pri WPA.

"Politikarji nikdar ne govorijo o ekonomiji in kako bi prihranili denar. Ves čas pa znajo zgovorno zahtevati nove in višje davke. Čas je prišel, da naredimo konec temu roparskemu napadu na naše žepo. The Cuyahoga Tax League priporoča slehernemu volivcu, da voli "No" glede novih davkov." — Boste videli, kako se bodo gospodje v City Hallu hitro podali, ko bodo spoznali voljo naroda. Zado-voljni bodo z manjšo svoto in bodo enako dobro izhajali.

Kaj pravite?

Mehiška socialistična vlada je ubila 13 kmetov, med temi eno žensko, ki je pestovala otroka. Ubili so bili, ko so zahtevali od vlade svoje pravice. No, kaj bodo rekli na to naši rdeči bratci? Gotovo bodo rekli, da so se poboji izvršili radi "demokracije," kot v Španiji ali na Ruskem.

Milijonar Maxwell Nowak iz Chicaga, ki je letno zaslužil v svojih podjetjih nad poldrugi milijon dolarjev, je svoja podjetja zaprl in izjavil, da bo šel živeti v kako deželo, kjer ni davkov. Torej bo gotovo vzel gemštar na luno. Tam je dandanes edini kraj, kjer ni davkov.

BESEDA IZ NARODA

Razgovor z našimi trgovci

Piše A. Grdina

V opisu Kuharjevih bratov sem pričel pri najmlajšem. Danes naj bo pa na vrsti George, potem pridemo na Johna, ki je bil prvi v Ameriki in je najstarejši v trgovini in v letih.

George Kuhar je znan v našem slovenskem žužembu tam pri 39. cesti. Precej nekaj hiš ima tam in dolgo let je že v trgovini z grocerijo in drugimi živili. Kuharjevi bratje so doma iz Brežiškega okraja. To je že stara trgovska rodbina, ki so imeli trgovino tudi na Korškem. Stirje bratje so prišli vsak zase v Ameriko, le mlajši je prišel s seboj tudi sestro Urško. George je moral služiti cesarja tri leta. Ko se je vrnil od vojakov, je hotel oče, da bi delal na gruntu. George je pa videl, da je na gruntu le trpljenje, pa je rekel očetu takole:

"Oče, čemu naj se trudim in ubijam doma, da bi rešil naše posestvo dolga; vedno globlje se pogrezamo. V Ameriko bom šel, da bom kaj zaslužil in vam poslal, vi boste pa dolgove plačali."

"Baš tisto leto," je pripovedoval George Kuhar, "je toča oklestila vse, kar je bilo na polju in njivah zelenega. Nobenega upanja nikjer, da bi si mogel človek pomagati naprej. Torej so mi oče odšteli 200 goldinarjev, ki so si jih izposodili. Ves ta denar je bil v srebrnih novcih, v petkronski veljavi.

To je bilo leta 1910. Dne 8. decembra tistega leta sem bil že v New Yorku in z menoj še pet drugih rojakov. Sedem nas je tisto leto prišlo od vojakov iz naše fare in večinoma smo šli vsi v Ameriko. Seve, vsak z namenom, da ostane tu najdlje dve leti, da bo nekaj zaslužil, da bo domačija lažje izhajala radi davkov in drugih dolgov."

Tako je pripovedoval naš trgovec George Kuhar. Nadalje pripoveduje, da se je držal obljube, katero je dal očetu, da mu pošlje denar. Delati je začel najprej pri bratu Ivanu, ki je že imel takrat grocerijsko prodajalno. Prvi denar, ki ga je zaslužil, je poslal očetu in sicer takole. Vtknil je štiri desetake kar v navadno pismo in dal na kuvertu znamko za pet centov. Desetaki so plavali preko morja in oče jih je v redu prejel. Zares korajžen je bil in zanesel se je na pošto.

Tri leta je bil trgovski pomočnik, potem so pa bratje ustanovili večjo prodajalno na ime Kuhar & Co., katero so vodili tri leta in pol. Potem je pa začel George trgovino na svojo roko. Ker je pa potreboval pomočnico, je rekel 19. maja 1919 Učjakovi Micki, naj bo njegova družica in v cerkvi sv. Vida se je ta zveza potrdila.

Mrs. Kuhar je doma iz gornje Stare vasi, fara št. Jernej, po domače Delavčjakova. Že v starosti 16 let je šla Mrs. Kuhar v službo drugim in bila takovodno v delu od svojih mladih let. Pred par leti se je pri delu pobila v nogu in sedaj mora tlačiti posteljo pod zdravniško oskrbo.

Sin John in hči Mary sta člana Kuharjeve družine, ki oba pohajata v višje šole, a oba lepo govorita slovensko. Sta pač po starših to, kar sta, zavedna Slovenca.

George je še pripomnil: "Odjemalca je težko pridobiti, a zelo lahko izgubiti. Imamo že po dvajset let stalne odjemalce, ki poznafo nas in mi poznamo nje."

Družina ima svojo trgovino na 3846 St. Clair Ave., svojo rezidenco pa na 18315 Rosecliff, blizu 185. ceste. Mrs. Kuhar je zelo vesela, ako je obiščejo znanke in ji krajšajo čas v njeni bolezn. Želimo ji, da bi kmalu okrevala.

Mladinski zbor SDD

V nedeljo 6. februarja se je vršil koncert mladinskega pevskega zbora SDD na Waterloo Rd. Zopet so dobro peli naši mali pevci in s tem zadovoljili vsakega, ki so se kljub slabim časom udeležili v tako obilnem številu. Da pa je bil program popolnejši, se imamo zahvaliti seveda v prvi vrsti pevcem in njih učitelju, g. L. Semetu. Najlepša hvala gre tajniku SDD, g. Vinko Coffu, ki nam je izboljšal program z živo sliko, in njegovi soprogi, ki je pri tem sodelovala. Da se je pa slišalo tudi doli do zadnjih sedežev, kajti nekateri so bili bolj tihi, bolj bojeji, ker so šele prvič nastopili, nam je pa pripomogel g. Zele oziroma njegova sinova. Mr. Zele se je šel namreč solnčiti v toplejše kraje. Da ga pa nismo pogrešali, sta bila na mestu njegova sinova, ki sta ravno tako pripravljena ustreči vsakemu in povsod, kot Mr. Zele sam. Hvala lepa.

Nadaljna hvala gre Mr. A. Dolinarju, ki nam pri vsaki prireditvi napravi napis in s tem pripomore k boljšemu uspehu. Lepa hvala vsem delavcem, ki so nam na ta ali drugi način kaj pomagali.

Da pa ne boste mislili, da naši mali pevci sedaj počivajo, vam povem, da so dobili zopet nove pesmi in se prav pridno učijo in pripravljajo za zopetni koncert. Sedaj se zopet sprejemajo novi člani. Torej starši, katerih sin ali hčerka še ni pri tem zboru, sedaj je čas, da jih pošljete, da bo tudi vaš otrok pri prihodnjem koncertu nastopil z drugimi. Torej še enkrat vsem skupaj najlepša hvala.

Odbor

Samostojno društvo na Jutrovem

Novi odbor Samostojnega društva na Jutrovem pozivlje vse žane, da se gotovo udeležijo prihodnje redne mesečne seje v sredo 24. februarja ob sedmih zvečer v SDD na Prince Ave. Člani, kateri še nimajo članskih knjižic, so posebno prošeni, da se udeležijo seje, na kateri boste dobili svoje knjižice. Prosi se tudi člane, kateri so dolžni da poravnajo svoj ašesment, da bo mogeče nadaljevati z rednim poslovanjem v društvenih zadevah, kar bo vsem članom v korist. Z bratskim pozdravom,

Joseph Ropotec, tajnik.

Predno zaključimo predpust

Cleveland (Collinwood), O.— Ker je le še dober teden predpustnega časa, vse hiti s prireditvami in veselimi zabavami, da tega ubogega Kurenta spravijo z vsemi paragrafi za eno leto v pokoj. Enako se je odločil tudi večbalni krožek podružnice št. 10 SZZ, da priredi odhodnico temu neugnanemu šaljivcu; (Confetti Jamboree) se imenuje; ta plet in še bo vršil v petek 25. februarja v Slovenskem domu na Holmes Ave. Pričetek bo ob 7:30 zvečer. Vstopnina je zelo malenkostna 25c; igrala bo fina godba, namreč Jankovič orkester.

Dekleta imajo pripravljeno veliko zalogo konfetija in drugih stvari, da bo izgledalo v dvorani kot v ta malih nebesih. V kuhinji bodo na razpolago pristni starokrajski krofi in druge dobrote; pri bari se bo pa dobilo najboljšo kapljico od zida.

Ob desetih zvečer bodo nastopile v uniformah ta dekleta in pokazale, kaj vse znajo. Upam,

do bo ta nastop vsem ugajal. Odane bodo tudi lepe nagrade.

Torej fantje in dekleta, ne prezrite tega večera. Pa tudi ta starih ne sme manjkati, posebno članice pokažite, da cenite njih trud in delo, ki ga vršijo v prid podružnice. Dekleta so res aktivna in se zelo zanimajo za napredek podružnice in Zveze. Vstopnice jim gredo zelo hitro izpod rok. Samo dve sta jih prodali okrog 80. Seveda imati tudi bolj veliko šaržo. Sploh so vse zelo zaposlene s prodajo vstopnic, zato jim moramo biti hvaležne. Dajmo jim priznanje s tem, da se kar v največjem številu udeležimo njih zabave. Vabim tudi v splošnem vse staro in mlado, da pridete omenjeni večer.

Mogoče bo kdo rekel, zakaj je prireditve ravno na petek. Tem naj bo povedano, da bomo s petkom začeli in jo vlekli notri do polnoči v torek.

Sedaj pride na vrsto pa sobota. Ta dan je kot običajno Zenskega kluba Slov. doma na Holmes Ave. Že več let prireja ta klub na predpustno soboto maskaradno veselico in ravno tako bo tudi letos na 26. februarja. Tudi za ta večer vas prav prijazno vabim, da nas posetite. Igral bo ravno tako tudi Jankovičev orkester, kar vam jamči oba večera izvrstno zabavo. V kuhinji se bo cvrilo in peklo, da bo dišalo prav doli na Holmes avenijo. Oštarija bo prav zraven, tam se bo pa pelo in vriskalo, da se bo razlegalo daleč naokrog.

Saj bomo morali potem štiri-deset dni molčati (pa ne doma, samo v javnih prostorih). Seveda bo dovolj časa, da se pozdravimo, če bomo ohirpali predpustom. Parada mask se prične ob 10:00 zvečer in nagrade bodo razdeljene po sledečem redu (nagrada je okrog trideset): prvo dobi najpomembnejša za klub, drugo najlepša, tretjo najgrša; potem pa zopet po istem redu od kraja, dokler bo kaj nagrad. Vstopnina bo samo 35c. Ves čisti preostanek gre za potrebnosti v kuhinji. Vsak lahko vidi, da je v kuhinji veliko izboljšane in ako bomo imele denar, se bo še več izboljšalo in nabavilo potrebne reči.

Prav prijazno vabimo splošno občinstvo in še posebno delničarje in delničarke, da nas v obilnem številu posetite. Pričetek bo ob osmih zvečer. Maske, pri-dite v obilnem številu, da bo več zabave in tudi nagrade so lepe. Vabimo tudi Jakata in njegov štab, bomo suštar polko plesali.

Torej na svidenje v petek in soboto večer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Frances Susel.

Veselica vseh veselic

Cleveland (Collinwood), O.— Da ne bo kdo mislil, da ženski klub Slov. doma na Holmes Ave. kdaj miruje. Nikakor ne! Kakor čebele smo vedno na delu, in vedno gledamo, da imamo vse potrebno v kuhinji, kar gospodinjari rabi in kar potrebujemo še več, da bo odgovarjalo za vsakovrstne prireditve. Zato smo sklenile, da priredimo maskaradno veselico s plesom v soboto 26. februarja ob 7:30 zvečer; vstopnina 35c za osebo. Pripravljenih je okrog 25 nagrad, katere bodo razdeljene ob 10:30.

Vljudno vabimo vse delničarje in delničarke, direktorje in splošno občinstvo, da nas posetite ta večer, ker zabave bo dovolj za stare in mlade. Znana Jankovičeva godba bo skrbela za valčke. Kuharice in natakariče bodo pa skrbela za žejne in lačne želodce.

Da se veselo poslovimo od našega gospoda Kurenta, mu bomo zapeli eno na čast bolj ko proti jutru gre. Torej vam še enkrat ključem: vsi v Slovenski dom na Holmes Ave. v soboto 26. februarja. Saj to je v korist nas vseh, če podpiramo domače narodno

podjetje. Na svidenje. Za Ženski klub Slov. doma.

Fanie Bačar.

Sem Ribničan, Urban...

Cleveland, O.— "Da, da, sem Ribničan Urban, po celem svetu znan... Tako se govori o Ribničanih, ki si štejejo v ponos za take naslove. Saj kdo bi pa ne bil rad poznan po vsem svetu?

Društvo Ribnica št. 12 SDZ je v nedeljo 13. februarja obhajalo 25 letnico ustanovitve. Slavnost se je vršila v SND na St. Clair Ave. Naj mi bo dovoljeno opisati potek te lepe slavnosti.

Ko se zastor dvigne, pozdravi predsednik društva, Frank Virant, v kratkem in jedrnatem govoru navzoče ter se zahvali za lepo udeležbo. Potem izroči nadaljno vodstvo programa Frank Plutu, ki je nadaljni program izpeljal po načrtu. Za uvod nastopov je pozval Častno stražo SDZ, ki je v resnici lepa zamil-pri organizaciji SDZ.

Po zvoku klavirja, na katerega je igrala gđ. Vera Milavec, je Častna straža pod načelstvom Mrs. Albine Novak spremljala ustanovne člane tega društva na oder. To je bilo jako krasno in ginjaivo. Ustanovni člani so zasedli stole, prazni stoli so pa pomenili, da je prav toliko članov ustanovnikov že odšlo v večnost. Na vsak prazen sedež je po ena članica Častne straže položila žarno palmo v znak sožalja umrlemu.

Nato so bili poklicali ustanovniki k besedi. Frank Virant je prisel potek zgodovine od početka ustanovitve ter omenil, da je bil od vsega začetka, z izjemo par et pri odboru in zdaj že več let predsednik društva.

Louis J. Pirc, urednik Ameriške Domovine je označil, kake težkoče so imeli pri ustanovitvi. Pozivljal je rojake za pristop in z neumorno vztrajnostjo in kljub težkočam, so se rojaki prijavili za pristop in po 25 letih se ridi dober napredek društva, v financii in v članstvu.

Anton Bobek se je ponosno izrazil, da ga veseli, da spada k društvu Ribnica, da je pristen Ribničan, čeprav je večino svojega življenja prebil izven te slavne vasi. Rekel je, da je bilo ob kraja težko, ker ni bilo denarja za stroške. In kadar ga ni bilo, so člani posegli v žepo, pa je šlo.

Ivan Tomažič je živo opisal, kako je bilo ob ustanovitvi društva. Odbor je bil potreben in da je ni čas trčil, se je njegja kar komandiralo za tajnika in blagajnika, Tone Bobek je bil pa imenovan za računskega komisarja, ki je bil ves čas jako vreden in natančen.

Dr. Frank J. Kern je menil, da je veliko žrtvoval za prosep društva. Ker je bilo v začetku slabo za financio, in ker sem želel, da bi društvo napredovalo, sem dal večkrat brezplačno preiskavo.

Anton Remec je povedal, da je ponosen, ker spada k temu društvu, ki tako v lepi slogi in tako sijajno napreduje. Ponosen je, da je tudi on pomagal ustanovitvi društva Ribnica, dasi on sam v Ribnici še nikdar ni bil. Ampak zdaj se pa smatra za pristnega Ribničana.

Potem so bili poklicani k besedi gl. odborniki SDZ. Predsednik Josip Ponikvar je čestital društvu, ker tako složno deluje za prosep društva in organizacije SDZ. Pozival je rojake, naj pristopijo v to organizacijo, posebno zdaj, ko se vrši konvenčna kampanja.

Glavni tajnik John Gornik, je v jedrnatem govoru podal finančno stanje organizacije. SDZ ima okrog poldrugi milijon dolarjev premoženja in prav toliko je že izplačala svojim članom, bodisi smrtnine ali druge podpore. Danes je sto procenta in v bolnišnem skladu tisoč procent. Vabil je k pristopu one, ki še niso člani, ker SDZ je ena najboljših podpornih organizacij v Ameriki.

Joseph Okorn, gl. blagajnik SDZ, se je izrazil, da mu je v čast, ker ima priliko spregovoriti par besed pri tej slavnosti. Veseli da ga, ker društvo tako lepo napreduje ter da ga veseli, da je blagajnik tako cvetoče bratske organizacije, kot je naša S. D. Z.

Sodnik Frank J. Lausche je govoril iz srca, ljubeče in čuteče ter iskreno želel organizaciji napredka. Ponosen je, da ga je rodila slovenska mati in ponosen, da je član domače podporne organizacije, Slovenske dobrodelne zveze.

Med odmori so nastopili solisti, dueti, Louis in Ernest Zupančič ter kvartet: Frank Kurek, Frank Hočevar, Albin Modic in Joseph Milavec, ki so želi topli aplavz od navzočega naroda.

Potem je pa nastopil Ribničan Urban v kratki endonejanci. Vloge so igrali John Steblaj, Frank Bradač in Miss Caroline Budan. Burka je povzročila mnogo smeha.

Potem se je pa predstavilo m.oder ribniški robo, kjer so igrali vloge Mrs. Mary Abram in Anton Vidervol, ki sta izdelovali lonce, latvice in piščalke. Nekaj poglavarov te robe je bil Matt Krizman: Rete in rešeta sta pa izdelovala oziroma prinesla v velikih krošnjah Louis Oswald in Frank Trdan (Bevček). Ta dva sta pokazala, kako se izdeluje in popravlja ribniška suha roba. Prav dobro sta stvar pokazala. Le škoda, da se vsled šumenja med ljudmi, ni razumelo besed.

Res, lepo je bilo in prav imenitno so nas Ribničani zabavali. Gotovo ni nikomur žal, da jih je šel gledat.

Društvu Ribnici št. 12 SDZ pa želim mnogo uspešnega napredka tudi v bodočnosti pod okriljem matere Slovenske dobrodelne zveze.

S. F. P.

IZ DOMOVINE

—Te dni je umrl v starosti 78 let Jože Brenk, po domače Starmanov oče, tovarni. predelavec in hišni posestnik v Stražišču. Pokojnik je bil porodu iz Bitnja. Oče mu je zgodaj umrl in Jože je moral zapustiti rodni dom. Kovarje obrti se je izučil pri Sv. Duha. Ko je odločil vojaško suknjo, je nastopil službo kovača v kratkem Majdičevem mlinu v Kranju in je ostal pri tej tvrdi 42 let. Pred 14 leti je pristopil v Jugočeško, se tam izuril v tkaninski stroki in dasi že v 78. letu starosti, je do zadnjega redno zahajal na delo. Brenk, starosta ne samokranjskega, ampak gotovo vsega gorenjskega tvorniškega delavstva, je bil zaradi svojih sposobnosti, vestnosti in točnosti v službi vedno zelo cenjen. Za njim žaluje žena, ki je tudi že 74 let stara, hčerki Pavla omožena Slaparjeva, in Urška vdova Omanova, in večje število vnukov in vnukinj. Ogromna udeležba na pogrebu je pokazala, kako priljubljen je bil pokojnik.

—V Ljubljani je umrla Ana Tomažin roj. Draško, vdova poštne kontrolorja v p.

Če verjameš al' pa ne

Mlada frajla pride v Hollywood in se ponudi za filmsko igralko. Direktor si jo ogleda in potem vpraša:

"Po čem pa sklepate, da imate talent za igranje v filmu?"

"Ker sem se zadnji teden že šestič razporečila."

Jetniški paznik nagovori jetnika:

"No, kako se vam kaj dopade pri nas?"

"O, nimam se pritoževati. Najbolj mi pa ugaja to, ker mi ni treba vstati, potem, ko sem se vlegel, da še enkrat pogledam, če so vrata zaklenjena."

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po romskem izvirniku E. Kaya

"Kje pa je sedaj?"
 "Gori v Dure kulibi leži."
 "Leži —?"
 "Mrtev je."
 "Zavzel se je."
 "Mrtev —? Se mu je nesreča pripetila?"
 "Zal —! Ustrelil sem ga."
 "Prestrašen je sklenil roke."
 "Ustrelil —? Ti —? Effendi, to pa ne bo dobro za tebe —!"
 "Zakaj ne?"

Uradno je nagubal čelo. Bil je namreč obenem tudi vaški kmet — občinski predstojnik. "Si ga namenoma ustrelil?"
 "No, ustreliti ga ravno nisem nameraval, pomeril pa sem namenoma na njega."
 "Torej je le bilo tvoje dejanje premišljeno! Kot kmeta te moram zapreti!"

"Oho —! Temu pa ugovarjam!"
 "Ti ne bo nič pomagalo!"
 "Bomo šele videli! Ugovarjam predvsem, da me hočeš zapreti, preden si vobče zvedel, zakaj da sem ga ustrelil. Pripovedoval ti bom in zvedel boš, da sem streljal le v silo-branu. Svoje življenje vendar smem braniti —? Pa če bi ga bil tudi namenoma in brez razloga ustrelil, bi se ne dal kar takole zapreti! Prej bi te še opozoril na nekaj. Na Aladžija namreč."

"Kaj je z njima?"
 "Ali mi nisi pravil, da sta roparja in morilca?"
 "Da, to ve pri nas vsak človek."

"Zakaj ju ne daš zapreti?"
 "Ali ni prišel Aladži Bihar k tebi, si mi pravil, in zahteval streljivo od tebe? Znan ropar je, morilec je, ti pa si ga spodil od hiše, mesto da bi ga bil dal zapreti —! Njega nisi prijel, mene pa bi koj rad zaprl! In vendar prav nič kaznivga ne veš o meni! Le lastno življenje sem branil."

"V zadregi je povedal: 'Effendi, moram! Moja dolžnost je!'"
 "Da, tvoja dolžnost! Aladžija si pustil pri miru, ker se bojiš njegovega brata in njegovih zaveznikov in ker si se pač tudi njega samega bal. Jaz pa, tako si menda misliš, se bom kar brez odpora pokoril in ker sem tujec tod, se ti ni treba bati, da bi te kdo radi mene s puško v roki pozval na odgovor, kajne?"
 "Tedad pa se je postavil mali Halef."

"Oho —! Tisto pa ni res, da ni nikogar, ki bi radi tebe kajno pozval na odgovor! Kdor se je samo dotakne mojega gos-poda, mu nemudoma poženem kroglo v glavo! Jaz sem hadži Halef Omar ben hadži Abu 'l-Abbas ibn hadži Dawd al-Gon-sara in svoje besede nikdar ne anem! Le kar poskusi, handžija, pa ga zapri!"

Odločno in grozeče je govoril mali Halef. In prav nič se ni dalo dvomiti, da bo grozno-tudi uresničil, če bi bilo treba. Uradne gube na kjačevem obrazu so kar izginile.
 "Hvala ti, Halef!" sem dejal. "Pa upam, da ti ne bo treba braniti tvojega gospoda. Dobri kmeta bo uvidel, da moje dejanje ni prav nič kaznivo."

Obrnil sem se h kjači.
 "Pravil si, da je bil rajni Čurak Škipetar, ali ne?"
 "Da, effendi! Celo Miridit."
 "Torej vobče ni odtod! Miriditi niso v teh krajih doma, kolikor vem, ampak v Albani-ji."

"Da. Njegov oče se je priselil v Zbiganec iz Oroša, glavne-ga mesta Miriditov."
 "No, kaj te potem briga njegova smrt? Ali so Miriditi pa-dišahovi podaniki?"
 "Ne, svobodni Arnauti so."
 "Torej te Čurakova smrt

prav nič ne briga! Ustrelil sem ga, ali po pravici ali po krivici, to je za tiste ljudi seveda čisto vseeno. Zapadel sem nji-hovi krvni osveti, Čurakovi so-rodniki morajo maščevati nje-govo smrt. Ti, kmeta, pa z za-devo nimaš prav ničesar opravi-ti!"

Globoko si je oddahnil.
 "O, effendi, hvala ti! Težko skrb si mi odvzel!"

"Dobro! Zadeva je torej po-ravnana."

Pa še nekdo drug je mrtev."
 "Kdo?"

"Neki jetničar iz Odrina."
 "Kako pa je tisti prišel v Zbiganec?"

"Koj ti bom povedal. Ko sem bil pred dobrim tedom v Odrinu, sem dal po tamkajš-njem kadiju zapreti nekega Barud el-Amazata, ki je tudi član Žutove družbe, in še celo nevaren član. Obdolžili smo ga, da je nameraval izropati veletrgovca Hulama. In temu-le mojemu prijatelju Očkotu je ugrabil hčerko ter jo prodal za sužnjo v Egipt."

Pa Barud el-Amazat nam je ušel iz ječe in tisti jetničar mu je pomagal pri begu. In ker se je zbal roke pravice, je tudi sam pobegnil z njim. Zasledovali smo ga sem do Zbi-gance."

Barud el-Amazat jetničarju za njegovo dobroto ni bil hvaležen. Ubil ga je nocoj pri ko-či.

In še nekoga boš našel pri tistih dveh mrtvih."
 "Sklepal je roke."

"Še enega —? Strašen si, effendi!"

"Nisem prav nič strašen! Mož namreč ni mrtev, le ran-jen je. Prestrelil sem mu la-keť."

"Kateri pa je?"

"Stari Mubarek, ki si o njem pravil, da je svetnik in čudo-delnik. Pa je le velik slepar in zločinec, kar tudi sam prizna-vaš. Upam, da me radi njega ne boš dal tudi še zapreti!"

"Effendi, res strašen človek si!"

"Pravim, da nisem! Zelo do-brega srca sem. Toda če me ljudje ne pustijo pri miru, se pač tudi ujemim. Ni bilo druge pomoči, moral sem streljati, da sem sebi in tovarišem rešil življenje."

"Kako pa je bilo? Pripove-duj!"

"Sedi! Vse boš zvedel."

Časa je bilo dovolj, obširno sem mu pripovedoval o svojem potovanju iz Carigrada čez Odrin, Melnik, Strumico in Ra-dovič, o Barud el-Amazatu, o škopljanskem davkarju Ma-nah el-Barši, ki je bil tudi za-veznik Žutov in je tudi poma-gal Barud el-Amazatu pri be-gu ter imel še druge zločine na vesti, pravil sem mu o svo-jih doživljajih s "svetnikom" Mubarekom, ki je "deloval" v Strumici, se izdajal za Allahovega ljubljence in čudodelni-ka, pa varal, kradel in goljufal in morebiti počenjal še hujše zločine. Razkrinkal sem ga jav-no in ga dal zapreti, pa pobeg-nil je in z njim so pobegnili tudi njegovi prijatelji, Barud el-Amazat, Manah el-Barša in odrinski jetničar, ki jih je imel skrite v razvalinah stru-miškega gradu. Pravil sem mu tudi o Aladžijih, dveh zloglas-nih roparjih, ki ju je najel Mubarek, naj me napadeta iz zasebe na cesti iz Strumice v Radovič, ki pa sem ju ukanil in premagal. Končno sem mu še pripovedoval, kako me je Čurak zabil v Dere kulibo.

Kar osupel je obsedel, ko sem končal.

Dalje prihodnjič

Pismo iz prave Ribnice

Ribnica, Jugoslavija, 3. febru-
 arja. — Z dne 21. decembra
 1937 smo dobili pri nas v Ribni-
 ci v roke Ameriško Domovino. Z
 veseljem smo čitali dopis G. Po-
 grajca, ki je opisoval, kako se
 ameriški Ribničani pripravljajo
 na ribniško veselico, ki se bo vr-
 šila na 13. februarja. Iz tega
 smo spoznali, da še niste zataji-li
 in pozabili prelepega rojstnega
 kraja. Osobito pa nas veseli, da
 ste povabili na veselico cleve-
 landskih Ribničanov predsedni-
 ka našega lovskega društva, to-
 variša Ivana Kluna, Bukovčana,
 da vam prinese nekaj pristne
 ribniške šegavosti in domačnosti.

Po tovarišu Klunu smo misli-li
 poslati na vašo veselico tudi
 par srnjakov, ki pa jih pri nas
 ne streljamo s praznimi puška-mi
 in ki jih je dovolj v Veliki in
 Mali gori, in pa par srn. Seve-da
 ne smete misliti pri tem na
 srnice z dvema nogama, saj ta-
 kih imate tudi tam čez lužo do-
 volj. Svetovali bi zato najsta-rejšemu vašemu ribniškemu fan-
 tu, da si izbere eno.

Srnjakov in srn pa na žalost
 ne bo mogel prinesiti tovariš
 Klun, ker je uradni šimeljček na
 carinah. Iz tega žalostnega
 vzroka namerava naše lovske
 društvo prirediti v počaščenje
 vaše veselice tudi na 13. febru-
 arja (ker tudi nam ta številka
 paše) "pejto večerjo," kjer se
 bomo mastili mesto vas, dragi
 rojaki, z mesom teh, vam name-
 njenih srnjakov. Na ta način
 bomo vsaj v duhu z vami, saj
 imamo itak mi tu in vi tam pre-
 malo medsebojnih stikov. Ako
 bi pa želeli, da vam opišemo ka-
 ke pristne domače lovske šale,
 nam kar sporočite.

Zelimo clevelandskemu ribni-
 škemu društvu dober uspeh, po-
 zdravljam vse rojake širom
 Zed. držav iz pristnega ribniške-
 ga srca. Z lovskim pozdravom,
 Ivan Klun, predsednik;
 Ivan Burger, tajnik.
 (Pečat)

Spomini na "hudo leto"
1817

Gorje in grozote, ki jih je do-
 živelo naše ljudstvo v svetovni
 vojni, so takorekoč zatemnile
 spomin na nesreče in hude čase,
 ki so jih morali prestati naši
 predniki v preteklih dobah.
 Vendar tak spomin nerad doce-
 la ugasne. Ljudje sicer pravijo,
 da na hudo človek v dobrih ča-
 sih hitro pozabi, v resnici pa je
 spomin na hude čase mnogo
 vztrajnejši od spomina na zado-
 voljne razmere. Ljudsko pripo-
 vedovanje res kaže, da se člo-
 vek spominja svojih srečnih in
 nesrečnih dni, medtem ko ve
 povedati po izročilu le o ne-
 srečnih časih in dogodkih svo-
 jih prednikov. Je menda res,
 da se človeka mnogo bolj dojmi
 nesreča kot pa sreča.

Še živi pod Gorjanci človek,
 ki mu je v prvi mladosti v hudi
 epidemiji vzel črna kuga ma-
 ter. Pripovedujejo, da so se te-
 daj včasih komaj utegnili vleči,
 da niso kar stoji umirali, tako
 naglo da je bilo tedaj po zdra-
 vno človeku. Ko so zvečer le-
 gali v postelje, so se še preje
 poslovali, kakor da se za vedno
 razhajajo, zakaj nihče ni vedel
 tega, ali se bo zjutraj še prebu-
 dil živ, niti koga bo še živega vi-
 del. Danes si takratne groze, ki
 je kulturnemu svetu v bodoče
 menda prihranjena, le še težko
 predstavljamo.

Se skoro bolj živ pa je spomin
 na hudo leto ali leto neteka, ka-
 kor označuje ljudstvo to čudno
 leto, ki mu po ljudskem mislje-
 nju ni enakega v preteklosti na-
 šega naroda. Spomin na hudo
 leto se je ohranil v pripovedo-
 vanju, pa tudi v izrekih, čemur
 bi skoro rekli prikriti ali podza-
 vesten spomin, zakaj človek pri
 takih izrekih mnogokrat poza-
 blja, kaj pomenijo in jih izgo-
 varja le še iz navade. Kadar

se otroci ali družina kar nemo-
 re nasititi in se po obedu še in-
 še ozira po prigrizku, jih poka-
 ra gospodinja, češ ste pa res ka-
 kor hudo leto, s čemer jim (že
 to poudarjamo to za nas nad vse
 važno okoliščino) ne očita gla-
 du, temveč nenasičnost. Hude-
 mu letu pravijo tudi netek ali v
 dialektu nejetek, v čemer tiči
 koren glagola tekiniti.

Naši zgodovinarji so sicer
 opisali stiske hudega leta, ven-
 dar se mi ne zdi odveč zapisati,
 kolikor je še spomina na to ču-
 dno leto ohranjenega pod Gor-
 janci in to iz dveh ali treh razlo-
 gov. Letos je 120 let, kar je za-
 dela naš narod ta prirodna ne-
 sreča. Dogodki hudega leta so
 ohranjeni za druge kraje že tu-
 di v tiskani besedi, le za šent-
 jernejsko faro manjka pisanih
 poročil, kar pa ni nič čudnega,
 ker so bogate farne arhive pri
 podiranju starega gradu, ki je
 mnogo stoletij služil za župni-
 šče, leta 1887 in 1888 sežgali.
 Župnik g. A. Lesjak pravi v svo-
 ji "Zgodovini šentjernejske fa-
 re," da jih je bilo za tri voze.
 Koliko spomina je uničila ljud-
 ska nevednost, pa ne le spomina
 na cerkvene in verske stvari,
 marveč tudi čisto svetne, saj je
 bil stari župni grad hkrati no-
 silec fevdalne oblasti in je imel
 tlako in desetino. Še danes spo-
 minja na to "tlaški vrt."

Kljub temu, da bodo opisani
 dogodki v prvi vrsti krajevnega
 pomena, bodo morda za širšo
 javnost zanimivi v toliko, ker
 bomo skušali na njih pokazati
 pomen, ki ga hudemu letu — ko-
 likor nam je znano — zgodovi-
 narji ne dajejo. Naše kronike
 opisujejo hudo leto kot leto gla-
 du, v katerem so ljudje zaradi
 pomanjkanja hrane mnogo tr-
 peli, segali po nenavadni hrani
 in celo umirali od gladi. Ven-
 dar je pa ljudstvu pod Gorjan-
 cih ta spomin ohranjen v dru-
 gačni luči. Pravijo namreč, da
 v hudem letu ni človeku teknila
 nobena zaužita jed. Ljudje da
 so neprestano čutili glad, ki so
 ga zaman tešili z jedmi. Razum-
 ljivo je, da so zato pridelek (ki
 je bil tega leta tudi zelo pičel)
 kaj kmalu pojedli in da je na-
 stopilo potem ono splošno po-
 manjkanje, ki je imelo za po-
 sledico strašen glad. In vendar
 se danes ne spominjajo toliko
 onega gladi, kot prav neteka.
 Saj ne kara gospodinja druž-
 ne, češ, da je kot hudo leto, ka-
 dar so samo lačni, ampak kadar
 se nikakor ne morejo nasititi in
 če na primer takoj po jedi že
 zopet iščejo kaj za pod zob.
 Prav isto priča tudi samo ime
 "netek," ki ga je nadelo ljud-
 stvo hudemu letu in ki nič ne
 spominja na glad, ampak le na
 netečnost, ki naj bi jo imele
 v hudem letu jedi. Netek mu pra-
 vijo, s čemer hočejo povedati,
 da ljudem ni nobena zaužita
 jed teknila v tem pomenu, da
 jih ni nasitila, ne pa morda tudi,
 da jim ne bi šla v slast. Zdi se,
 da kažejo na to vsa pripovedo-
 vanja, kolikor jih je pod Gor-
 janci še ohranjenih v zvezi s
 spominom na netek.

O mlatičih pripovedujejo, da
 so se komaj dvignili od mize in
 da še niso prišli do vrat, pa so
 se že ozirali, ali ni morda pre-
 ostala od kosila še kaka skorji-
 ca ajdove potice. Komaj so sto-
 rili po zavitem kosilu nekaj
 korakov, že so bili zopet gladni.
 Po stoletja starem prepričanju
 je mlatič posebne pažnje vre-
 den delavec, ker opravlja eno
 najpomembnejših pa ob enem
 tudi najnapornejših del. Nje-
 govo delo traja od vida do vida,
 kar daje v poletnem času do 16
 ur. Zato pa mlatič po prastari
 navadi goste z dobrimi in obil-
 nimi jedmi. Šestkrat na dan ga
 kličejo k mizi: ki prveemu in pra-
 vemu zajtrku, predjužniku, ko-
 silu, malici in večerji. Tudi v
 hudem letu so baje tako jedli,
 pa jim hleb za predjužnik in aj-
 dova potica za kosilo nista nič
 hasnila. Tudi o kopačih v viho-

gradih pravijo, da jim ni kruh
 nič teknil.

O drvarjih, ki so hodili v Gor-
 jance pripravljat drva, sem sli-
 šal pripovedovati tole: S seboj
 so vzeli bisago kuhanega fižo-
 la, pa so ga že na poti na delo
 grede pojedli. Niso še prišli do
 Pletarij, ki leže ob vznožju
 Gorjancev, ko se jih je že polo-
 vica zaradi gladi in oslabelosti
 vrnila domov, ostali pa, ki so
 odšli vendar na delo, da so tako
 opešali, da so morali iti po nje z
 vozom in jih odpeljati domov.
 Danes pripelje voznik drva z
 Gorjancev včasih celo na tešče,
 sicer pa vzamejo drvarji s seboj
 le skromnejšo malico, vsekakor
 mnogo manj tečno kot je fižol.

Ker so ljudje zaradi splošne-
 ga neteka svoje shranjene pri-
 delke hitro pojedli, so zato ce-
 ne živilm strošno poskočile. Da
 bi se rešili, so pogosto prodajali
 rodovito zemljo za nekaj hle-
 bov kruha. Nekaj takih kupčij
 je ostalo ljudem do danes v spo-
 minu. Tako ti pokažejo velik
 travnik, ki je bil prodan za ne-
 kaj mernikov pšenice — vsaj de-
 setkrat pod ceno. V Maharovu
 je bila prodana njiva za pehar
 boba. Zato so je potem dolgo
 imenovali "Lakotnik" in so to
 ime šele v novjšem času opu-
 stili, vendar ga pa še niso poza-
 bili.

Ljudje so si pomagali, kakor
 so pač vedeli in znali. Ko je
 zmanjkalo koruze, so mleti oru-
 žene koruzne storže in mešali
 ta nenavadni "pridelek" med
 ajdovo, zmesno ali tudi sirkovo
 moko, če je te še sploh kaj pri-
 hiši bilo. Potem so znova raz-
 mišljali, kaj bi želedec še ute-
 gnili prenesti. Tako so se domi-
 slili še marsičesa, kakor na pri-
 mer vinskih tropin (lupine in
 pečki izprešanega grozdja), ki
 so jih posušili, zmleli in iz njih
 mesli kruh. Seveda ima tako
 "testo" v sebi le nezadostno malo
 hranljivih snovi in se je zato v
 peči vobče spreminjalo nepo-
 sredno v oglje, ker ga lepo za-
 pečijo vobče ni mogoče. Vendar
 so ljudje tudi ta po skorji v re-
 snici "črn" kruh uživali.

V takratne železce je izgini-
 lo marsikaj, kar se nam danes
 upira in gabi. Slišal sem pripo-
 vedovati, da je komaj prilezla
 iz luknje miška (gotovo je je
 tudi trl glad!), že so se navzo-
 čki kot na povelje pognali za njo,
 da bi jim ne utekel "slastni" za-
 lodež. Razumljivo je, da ni bilo
 prizanešeno niti drugim "založ-
 kom," ki so morda tudi po na-
 šem današnjem pojmovanju za
 stopnjo ali dve res bolj "slastni"
 od miške.

Ljudski pregovor pravi, da je
 glad hud tat. Vendar pa ni bilo
 nikdar slišati, da bi to res držalo
 tudi za naše prednike v hudem
 letu, čeprav bi tatvine in raz-
 bojstva ne bile nič čudnega v
 takih razmerah. Trdo šibo ne-
 teka je prenašalo ljudstvo res
 neverjetno potrpežljivo. Pripo-
 vedujejo, da so se napotili celo
 na Brezje, da bi si izprosili re-
 šitve. Med potjo so videli nekje
 na Gorenjskem v kozolcu repni-
 co (repno cimo), ki je v sil klaj-
 ca za živino, pa so potem pripo-
 vedovali doma, da gre ljudem
 na Gorenjskem še prav dobro,
 ker imajo še dovolj posušene
 repnice. Pod Gorjanci so jo
 namreč že zdavnaj prej vso po-
 jedli namesto živine — ljudje.

Naj povem še, kar mi je pri-
 povedovala stara mati, ki se je
 rodila nekaj desetletij po hu-
 dem letu in je še o njegovih stra-
 hotah čula iz prvih ust ter jih
 zato tudi še sama prav živo pri-
 povedovala. Na Golobinjeku pri
 St. Jerneju so imeli vinograd z
 zidanico, zraven je rastla sta-
 rejša črešnja. Ko je njen oče
 prišel nekega dne k vinogradu,
 je našel pod črešnjo človeka, ki
 je v travi leže umiral od gladi.
 Z rokami je gребel okoli sebe,
 pulil travo in je v koreninami in
 zemljo vred tlačil v usta.

Doma je bila stara mati iz do-
 kaj trdne Rusove kmētije v Ma-

harovcu in zato ni čudno, če se
 je v kašči pri njih našlo kakšno
 zrno tudi v najhujši sili. V vasi
 je pa živela ubožna vdova z ne-
 dorašlimi otroki, ki jim ni imela
 več kaj dati v usta. Vsak dan
 je prišla k Rusovim in dobila pri
 njih košček kruha za lačno dru-
 žinico pa še žlico kaj toplega.
 To je trajalo vse do pozne po-
 mladosti, ko je šlo žito v klasje.
 Ko je pa v tem času nekega dne
 več ni bilo po običajni košček
 kruha in so jo vprašali po vzro-
 ku, jim je povedala, da je na-
 brala divjega graha, ki raste
 kot plevel med žitom, ga sku-
 hala lačnim otrokom in zgodilo
 se je, česar ni pričakovala, no-
 vega "pridelka" so se — nasi-
 til. Utešili so po prestatem hu-
 dem letu zopet enkrat občutek
 gladi. Ljudje so hitro spoznali
 blagoslov nove letine. S pehar-
 jem so šli na ječmenovo polje,
 ga "nalatovali" nastriogli same-
 ga klasja, posušili v peči in ga
 za prvo silo pripravili kar doma.
 Saj so takrat še doma priprav-
 ljali iz zrne kašo (proseno, aj-
 dovo, ječmenovo), pa tudi mleti
 moko. Tako je ječmen, ki do-
 zori spomladi prvi, pregnal čud-
 nega gosta, ki so mu nadelo lju-
 dje ime "netek."

O drugih krajih je znano, da
 so v hudem letu javno kuhali in
 delili posebno juho, ki so jo bili
 deležni najpotrebnejši. O teh
 juhah ni pri nas nič znanega.
 Pripoveduje se pa, da so v sta-
 rem župnijskem gradu vsak
 dan pekli kruh in ga delili naj-
 ubožnejšim. Saj so bile graščin-
 ske kašče običajno dobro zalo-
 žene in so pomenile v hudem le-
 tu pravi blagoslov. Naj povem
 pri tej priliki še drugo zanimi-
 vost o teh kaščah, ki se je ohrani-
 la do danes. Ko je umrl žup-
 nik Rak, so bile po njegovi last-
 ni želji kašče za eno uro na ste-
 žaj odprte vsakomur, da si je
 vzel, kolikor ga je bila volja,
 oziroma kolikor je utegnil.
 Pravijo, da so se ljudje tedaj
 zelo potrudili in marljivo odna-
 šali.

Tako se zdi, da je hudo leto
 morda še neresena uganka. Na-
 ši zgodovinskega opisa označuje-
 jo kot leto gladi, ljudstvo se ga
 pa spominja kot leto neteka. Se-
 veda je v obojem naziranjju bi-
 stvena razlika, čeprav tudi
 ljudstvo ve, da je bila tedaj res
 huda lakota. Za kritičnega zgo-
 dovinarja se odpira tu kopa
 vprašanj, ki jih kot nepoklicani
 ne moremo reševati. Predvsem
 odkod izvira naziranje o neteku?
 Ali je zgodovinsko upravi-
 čeno le mnenje o gladi ali pa to
 za stvaren opis dogodkov hude-
 ga leta morda ne zadostuje?
 Kaj bi bil končno sam pojav
 "neteka"?

O pojavu "neteka" samega,
 kakor se prikazuje v pripovedo-
 vanju danes, bi mogli dodati ne-
 kaj besed. Značilno za netek
 je bilo, da je bil to splošen in ne
 samo bolj ali manj pogost po-
 jav, da je prizadel torej vse lju-
 di brez izjeme. Lahko bi pa bil
 netek ali bolezen človeškega
 organizma ali pa kakršnokoli
 nedostatek v hrani. Ljudstvo
 misli, da je bil vzrok neteku v
 pridelku hudega leta, čeprav se
 tej hrani na zunaj ali na okusu
 ni nič poznala nikaka posebnost.
 Saj pripovedujejo še da-
 nes o šaljivcu Jošteju, ki je v
 pogovoru o neteku dejal, da ni
 nobeno leto pojedel toliko do-
 brega kot prav v hudem letu.
 Ko so ga začudeni vprašali, ka-
 ko to, je dejal: "Ker je bilo ti-
 sto leto vse mnogo bolj dobro
 in okusno, kot pa druga leta."
 Zaradi pomanjkanja seveda.

Če bi bilo iskati vzroka nete-
 ku v pridelku, bi ga bilo seveda
 razlagati s kakršnokoli kemič-
 no posebnostjo hrane. Seveda
 je pa zopet čisto nerazumljivo,
 zakaj naj bi bila hrana prav v
 hudem letu drugačna kakor
 drugokrat. Res, da je bila ta-
 krat vrsta nenavadno deževnih
 let (mogoče vpliv viška sončnih
 peg), vendar pa še sama ta

okolnost ne zadostuje. V pri-
 meru pa, da je nastala bajka o
 neteku šele pozneje, potem bo
 potrebno razložiti, kako je do
 tega naziranja prišlo.

DNEVNE VESTI!

Schuschnigg obljubuje
židom mir in varnost

Dunaj, 21. februarja. Avstrij-
 ski kancler Kurt Schuschnigg je
 večerjaj izjavil napram zastopni-
 kom avstrijskega židovstva, da
 se jim ni treba bati, da bi av-
 strijska vlada začela preganjati
 žide. Zidje v Avstriji se boje, da
 jih bo vlada uničila na enak na-
 čin kot so doživeli uničenje v
 Nemčiji. Včeraj je prišlo do pr-
 vih večjih demonstracij v Av-
 striji za Hitlerja. Kakih 50.000
 ljudi se je zbralo v Graecu, ki je
 drugo največje avstrijsko mesto.
 Demonstrirali so po mestu in
 kričali "Heil Hitler." Vsi so za-
 htevali, da se Avstrija popolno-
 ma združi z Nemčijo.

Rusija se začela utrjevati
proti Romunski

Bukarest, 21. februarja. Po-
 ročila iz Rusije naznanjajo, da
 je ruska sovjetska vlada začela
 z ogromnim oboroževanjem na-
 pram Romunski. Skoro vsa meja
 napram Romunski bo spreme-
 njena v eno samo ogromno trd-
 njavo. Prva trdnjavska črta bo
 takoj ob meji. Za to linijo pa na-
 merava Rusija zgraditi drugo li-
 nijo, sto milj od meje. Tri na-
 daljne divizije ruske armade so
 bile poslano proti romunski me-
 ji.

Zadnjo soboto sta umrli v
 Chicagu dve Slovenki in sicer
 76-letna Aha Rovtar, in Jera
 Volkar. Prva zapušča dva sina,
 o drugi pa ni nobenih virov.

MALI OGLASI

LEPA PRILIKA

Naprodaj je lepo po-
 sestvo v slovenski nasel-
 bini, takoj nasproti stare
 šole sv. Vida, bivši pro-
 stori, kjer je imel Frank
 Zakrajšek pogrebni za-
 vod.

Posestvo je jako pri-
 pravno za klubove pro-
 store ali za dober board-
 ing house. Jako poceni in
 ima vsak, kogar veseli
 dobro priliko narediti de-
 nar.

Za podrobnosti vpra-
 šajte pri
 LINCOLN HEIGHTS
 SAVINGS & LOAN CO.
 2247 Professor Ave.
 Tel. PROspect 1451-1452
 (Feb. 23-25-28)

PAZITE

na otvoritveni dan
 BRAZIS BROS. TRGOVINE

V kratkem se odpre nova
 trgovina št.

Zamenjana sinova

FRANCOSKI ROMAN

Toda kdo bi mogel le sanjati o zamenjavi otrok! Bolj je stvar neverjetna, tem lažje se lahko zgodi. Mnogokrat se umikamo neverjetnostim, pa vendar so neverjetne stvari one, katere bi morali najprvo preiskati. Na svetu je vse mogoče.

"100,000 frankov ne bi vzel za skušnjo, ki sem jih dobil nocoj večer. Z enim kamnom bom ubil dva ptiča. Zločinec bo kmalu v moji roki, in Noel bo tudi prišel do svojega imena in premoženja. Zaenkrat mi ne bo žal, ko bom videl, kako se je povzpел fant iz viharja do sreče in miru. Hm, hent, mogoče bo pa ravno tak kot vsi drugi. Prosperiteta mu bo zmešala glavo. Že se je ponasjal s svojimi predniki. Ubogi svet!" Tabaret se je glasno zasmejal. "Toda moja prijateljica, kospa Gerdy, ta me je najbolj presenečila, — ženska, kateri bi dal odvezo, še predno bi se spovedala. In jaz, bedak, sem jo nameraval poročiti! Kako malo je manjkalo, da se nisem zvrnil v brezno. Brrr!"

Ob tej misli stese Tabareta mrzlica. Že je mislil, da je poročen, pa bi nenadoma prišlo razkritje, zapleten bi bil v škandalozno kriminalno postopanje in osmešil bi se pred vsem svetom.

"In če se spomnim," nadaljuje Tabaret in se glasno smeje, "če se spomnim, kako se ubogi Gevrol muči, da najde

moža, ki ima uhanje v ušesih! Ha, ha, ha! Le dirkaj, prijatelj, dirkaj! Kako se bo jezil, ko bo zvedel o tej aferi! Prav gotovo bo želel, da bi jaz umrl. No, pošaliti se moram z njim, vsaj nekoliko. In če mi bo hotel storiti kaj žalega, tedaj me bo sodnik Daburon čuval. In ko že govorim o Daburonu, ali mu ne bom potegnil trnja iz njegove peče? Že ga vidim, kako napenja oči, ku mu naznamim: "Zločince sem izsledil." Ta preiskava mu bo prinesla čast, dasi jaz zaslužim ves kredit. Prav gotovo bo dobil častni križec. Pa naj bo! Sodnik bo gotovo zopet prišel k meni. Ako že spi, tedaj ga zbudim. Ga že čujem, kako me pita z raznimi vprašanji. Zelel bo zvedeti konec zgodbe, ko se pripovedovati ne bom začel."

Ko koraka Pere Tabaret preko mosta sv. Petra, se mahoma ustavi. "Stoj!" reče "Kje so podrobnosti? Jaz jih nimam. Vsa zgodba mi je le površno znana."

Potem pa zopet koraka naprej in zopet momlja: "V uradu imajo prav, jaz sem prehitel, prav tako kot v romanih. Ko sem bil še pri Noelu bi ga moral natančneje izprašati, dokler ne bi izvedel vseh podrobnosti, o katerih morem sedaj ugibati. Toda ne vem kaj me je zmotilo. Bil sem pijan od njegovih besed. No, končno je vse to naravno. Kdor preganja jelena, ta ne bo počakal da odda strel na vrabca. Sicer pa če bi preveč silil v Noela, tedaj bi postal sumljiv v njegovih očeh, in Noel bi skorjo dognal, da delam za tajno policijo. No, sicer me nikakor ni sram te zveze; še ponomem sem na to. Veseli me pa, ker nihče ne ve o tem. In sedaj pa na pogovor, kajti tu smo na koncu našega potovanja."

Sodnik Daburon se je podal k počitku, toda je oddal tozadevna povelja strežnikom. Komaj je Tabaret omenil svoje ime so ga že spustili v hišo. Ko zagleda amaternege detektiva ga sodnik pozdravi: "Nekaj posebnega se je zgodilo! Ali ste kaj odkrili? Ali ste dobili morda sled za zločincem?"

"Še več kot to," odvrne stari Tabaret z nasmehom na ustih. "Torej govorite hitro!"

"Dobil sem zločince!"

Sodnik skoči iz postelje kot bi ga pičil sršen.

"Že sedaj?" vzklikne, "Ali je mogoče?"

"Čast imam ponoviti gospodu sodniku, da poznam povzročitelja zločina v La Jonchere."

"In jaz," reče sodnik, "vas razglasim za najbolj zmožnega detektiva na svetu, najsi bo v preteklosti ali bodočnosti. Nikdar ne bom začel kake preiskave, ne da bi vas vprašal za pomoč."

"Preveč prijazni ste, gospod. V vsej zadevi jaz sam nisem imel dosti opravka. Odkritje zločina je prišlo slučajno na dan."

"Zmerni ste, da, skoro srmežljivi, gospod Tabaret. Slučaji pomagajo samo razumnim ljudem, umikajo se pred tepci. Toda prosim vas, vsedite se in pripovedujte!"

Počasi, jasno in razločno razgrne stari Tabaret pred sodnikom sliko dogodkov, kot je to zvedel od Noela. Citiral je posamezne odlomke iz pisem, ne da bi skoro pozabil eno

besedo. "Ta pisma," je pristavil, "sem videl na lastne oči. Da, eno pismo sem celo izmaknil, da osvedočim pisanje. Tu je."

"Da," mrmra sodnik, "da, gospod Tabaret, prišli ste zločincu na sled. Dokazi se lahko otipujejo s prsti, da celo slepec jih mora videti. Bog je vse to povzročil. Napačna pota, po katerih je hodil oče, so povzročila, da je sin postal morilec."

"Imen vam še nisem navedel, gospod," reče Pere Tabaret. "Zelet sem najprvo slišati vaše mnenje o tej zadevi."

"Oh, brez skrbi lahko poveste imena," ga prekine sodnik z živahnim glasom. "Če so še na tako visokih mestih, postavi ne izbegnejo. Francoski sodnik se nikdar ne obotavlja storiti svojo dolžnost."

"Da, znano mi je, gospod, toda to pot bomo šli v resnici visoko. Oče, ki je žrtvoval svojega zakonskega sina za nezakonskega je grof Rheteau de Commarin; in morilec Lerouge vdove je nezakonski sin Albert vikomt de Commarin."

Pere Tabaret, kot dovršen umetnik, je izgovarjal omenjene besede s posebnim poudarkom, da bo naredil globok vtis. Sodnik Daburon je bil ves iz sebe. Nepremično je obsedel na stolu. Mehanično je ponavljal besede:

"Albert de Commarin! Albert de Commarin!"

"Da," nadaljuje Tabaret, "plemeniti vikomt. On bi bil zadnji mož na tem svetu, katerega bi sumničili, kaj ne?"

Tabaret je opazil neko spremembo na sodnikovem obrazu. Nekako prestrašen se mu približa. "Ali se ne počutite dobro?" vpraša.

"Ne," odvrne Daburon, ne da bi vedel, kaj govori. "Počutim se dobro, toda začudenje, presenečenje..."

"Razumem," reče Tabaret. "Prav želel bi, da me za par minut zapustite, toda ne odstranite se iz hiše. O tej aferi se imava še dosti pomeniti. Stopite v mojo študijsko sobo. Mislim, da še vedno gori ogenj v njej. V par trenutkih bom zopet pri vas."

Daburon počasi vstane iz postelje, se obleče in vsede, ali bolje pade na naslonjač. Njegov obraz, ki je bil radi izpolnjevanja strogih sodnijskih dolžnosti, skoro kot izklesan iz mramorja, je kazal znake največje razburjenosti.

Ime Commarin, tako nenadno izgovorjeno v njegovi navzočnosti, je vzbudilo v njem zelo žalostne spomine in znova odprlo rano, ki je bila le slabo zaceljena. To ime mu je poklicalo v spomin dogodek, ki je na okruten način ugasnil njegovo mladost in mu uničilo življenje. Nehote so mu misli pobegnile v ono dobo in ga prisilile, da je ponovno občutil vso grenkobo onega časa.

Pierre Marie Daburon je bil potomec ene najstarejših družin v Poitou. Trije ali štiri njegovi predniki so imeli najvišje mesto v provinci. In zakaj niso zapustili svojih naslovov in grbov svojim potomcem?

Spoštovani oče sodnika je bival na nekem lepem modernem gradu, ki je pa bil obdvo od najboljših zemlji v Franciji, vredne mnogo stotisoč frankov. Njegova mati je bila Cotteville-Luxe, od katere je podedoval kri najvišjega plemstva v Poitou.

Ko je bil imenovan za preiskovalnega sodnika v Parizu, mu je njegovo družinsko ime nemudoma odprlo pet ali šest aristokratskih salonov. In Daburon se je kaj hitro seznanil s temi plemenitši.

Toda v zameno za te pogreške je pa imel vrline, ki so mnogo bolj solidne, plemenitosti sentimenta, močan značaj, poštenost v vseh svojih delih. Oni, ki so ga poznali, so hitro začeli ceniti njegovo zdravno mnenje, njegovo častno obnašanje, in pod njegovo hladno zunanostjo so odkrili gorke srce. Dasi ni bil na mestu v obširni in frapirani družbi, pa si je kmalu znal pridobiti srca vseh v malem krožku, kjer je lahko dihal bolj čisto ozračje.

Rad je hodil v tujezemstvo. Računal je, da sodnik mora videti in spoznati šege in običaje drugih narodov, kot da bi bil vedno zaprt med svojimi knjigami. Sodnik mora dobro poznati človeško naravo. Tako je spoznal na svojih potovanjih človeške strasti in to znanje spretno izrabljaj pri obravnavah. Komad za komadom je

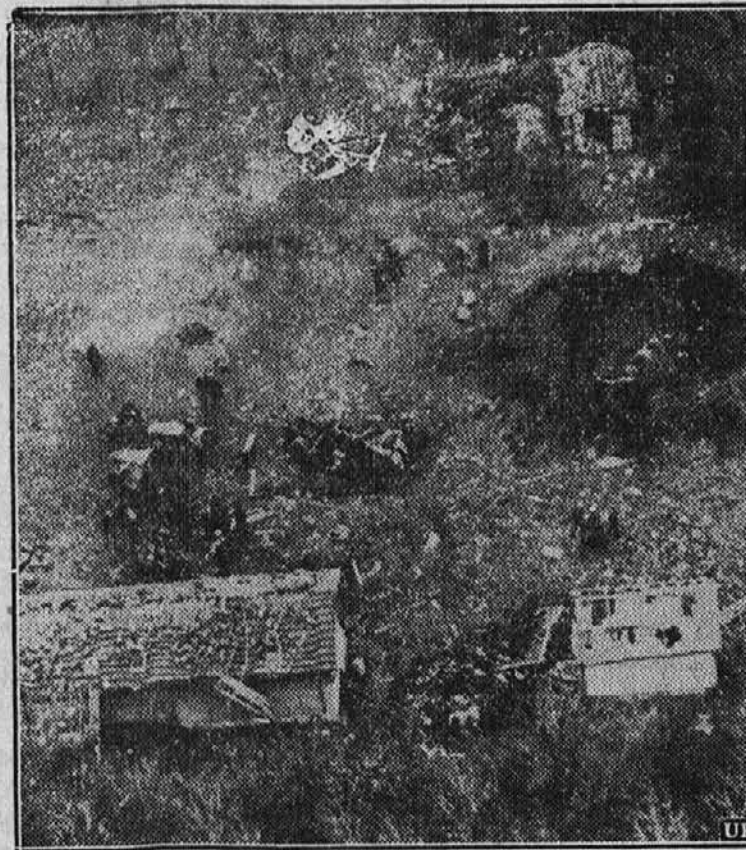
začel razumevati zapleteni ustroj, kateremu pravimo človeškega družba, nad katero je bil postavljen, da pazi na njegovo gibanje, regulira peresa in jo ohrani v zdravem položaju. V pričetku zime v letu 1860 pa je Daburon nenadoma zgubil. Njegovi prijatelji so ga začeli iskati, toda dobiti ga niso mogli. Kaj se je zgodilo? Natančnejša poizvedovanja so dognala, da preživi skoro vse svoje večere v hiši gospe d'Arlandes. Začudenje je bilo enako veliko kot je bilo naravno.

Ta draga markiza je bila, ali je — kajti nahaja se še vedno med živčimi — ženska izven mode med vdovami krožka okoli princezinje de Southenay. Gotovo je najboljša prehodna vez med 18. stoletjem in med današnjim. Kako in s kakšnim čudovitim procesom se je mogla tako imenitno ohraniti je vprašanje, na katero ni odgovora.

Rojena je bila v neki mali nemški kneževini, kamor so se

Poljski poslanik v Washingtonu je izročil kitajskemu poslaniku, dr. Chenting T. Wangu najvišji red za zasluge, ki jih ima kitajski poslanik za mednarodno prijateljstvo. Poljski poslanik je knez Jerzy Potocki.

V predmetju Pariza je razpočilo 3.000 granat, ki so jih prevažali v vojaško skladišče. Pri tem je bilo ubitih 14 oseb. Prizor kaže razdejanje, ki so ga povzročile granate.

PROSLAVA DESETLETNICE SLOVENSKE OPERE V AMERIKI!

SAM. PEV. ZBOR "ZARJA" POJE

V NEDELJO 27. FEBRUARJA 1938

na odru S. N. Doma v Clevelandu, O.

opero

"Nikola Šubić Zrinski"

v 3. dejanjih

Uglasbil Ivan pl. Zajc

Dirigent: J. Ivanusch

Režiser: J. Steblaj

Rezervirani sedeži: \$1.00, 75c in 50c

Predprodaja pri Mrs. Makovec v S. N. D.

Zastor ob 3:15 pop.

je zgodilo po letu 1789, ali pa je zrla na vse skupaj le kot množično moro. Videla je vse, toda skozi očala lastnega izdeleka, ki nam kažejo predmete netake kot so, pač pa kakršne mi želimo, da bi bili.

Ko je dosegla starost 68 let, je bila pokončna kot pušica. Niti en dan v svojem življenju ni bila bolna. Jedla je štirikrat na dan z apetitom kot ga razvija kosci, in pila je vselej, kadar je bila žejna. Bila je tako živahna in aktivna, da ni nikdar počivala razven v spanju. Ženske današnjega stoletja je zaničevala radi njih naravnega obnašanja. Najbolj je pa sovražila hinavce.

(Dalje prihodnjé)

V JUGOSLAVIJO

SAMO 7 DNI

BREMEN • EUROPA

Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven

zajemajo udobno potovanje do Ljubljane

Ali potujete s priljubljenimi ekspres. parniki:

COLUMBUS

HANSA • DEUTSCHLAND

HAMBURG • NEW YORK

Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga

Strokovnjaški nasveti glede vizejev za priseljence in obiskovalce.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

1430 Euclid Avenue Cleveland, Ohio

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpora organizacija v Združenih

Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE 2E 44. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima okrog 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 188.

V Clevelandu, Ohio je 16 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 42-letnega obstanka nad \$5,900,000.00.

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!" Če se hoče zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 18. leta. Zavaruješ se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Assessment primerno; nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejshe vrste zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih assessmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnega in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$ 2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in družinske vloge

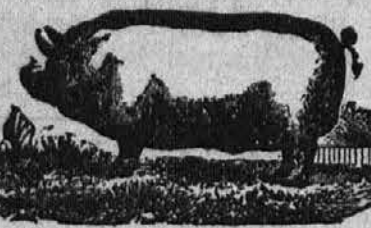
Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEND. 5670

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohistvo in vse potrebščine za dom.
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

REJENI PREŠIČI NARAVNOST IZ DEŽELE

Vseh velikosti, živi ali osnaženi, pregledani od vlade. Meso v kosih, sunke, plečeta, loins, izvrstni špeh.

Koljeno vsak četrtik, dopeljemo na dom vsak petek. Dobite tudi izvrstno goveje meso in teletino po cenah na debelo.

H. F. HEINZ

VINE ST. WILLOUGHBY, O.
Telephone Wickliffe 110-J-2